

Verbeterplan “Het lokale netwerk na Veilig Thuis” Gemeente Venlo

Aanleiding

De samenwerkende rijksinspecties binnen Toezicht Sociaal Domein onderzochten in de regio Noord- en Midden-Limburg het functioneren van het lokale netwerk na onderzoek en overdracht van casuïstiek door Veilig Thuis. Naar aanleiding van dit onderzoek zijn er door de inspecties aanbevelingen gedaan voor de gemeente Venlo betreffende de punten waarop verbeteringen kunnen worden doorgevoerd.

Voor u ligt het verbeterplan van de gemeente Venlo. De maatregelen die de gemeente Venlo oppakt zijn in dit verbeterplan beschreven, opgesplitst naar de thema's en indicatoren die door de inspecties zijn gehanteerd.

Dit plan bevat verbeterpunten die voor de gemeente Venlo gelden, alsook de verbeterpunten die regionaal opgepakt worden en de verbeterpunten die Veilig Thuis aangaan.

Cruciaal in de voorgestelde doorontwikkeling is de samenwerking en afstemming tussen partijen, waarin rollen en verantwoordelijkheden duidelijk omschreven dienen te worden, zodat iedereen vanuit dezelfde aanpak én visie werkt. Met gemeenten en ketenpartners willen we daarom gezamenlijk een zorgvuldig proces van doorontwikkeling van de keten ingaan. Daarom is er bewust voor gekozen om dit plan grotendeels op proces in te richten. Concreet vorm en inhoud geven aan de verbeteringen doen we gezamenlijk met ketenpartners.

Conclusie door TSD

In het sociaal domein van de gemeente Venlo werken betrokken professionals aan het herstel van veiligheid in gezinnen die na onderzoeken door Veilig Thuis zijn overgedragen aan het lokale netwerk (Wijkteam + en/of Buurtteam). In het netwerk zijn de lijnen kort, de professionals weten elkaar te vinden. Echter, er ontbreken een aantal noodzakelijke factoren om veiligheid (langdurig) te kunnen herstellen en te borgen. Dat begint al bij het niet eenduidig formuleren en uitwisselen van de noodzakelijke informatie, zoals veiligheidsvoorwaarden, risico-inschattingen, e.d. Maar ook wordt niet alle beschikbare informatie op alle leefgebieden vastgelegd en gedeeld. Daarnaast ontbreken elementen voor het creëren van samenhang in de hulp en ondersteuning, zoals een gezamenlijk gedragen visie op veiligheid, schriftelijke overdrachten, afspraken over het uitwisselen van informatie, afspraken over regievoering en het gebruik van 1G1P (1Gezin1Plan) in het hulpverleningsproces. Daar komt bij dat door het ontbreken van zowel casus- als proces regievoering de benodigde informatie niet op één centraal punt bij elkaar komt. Een adequate regievoering is nodig om sturing en overzicht te houden over de ingezette hulp en om te kunnen signaleren wat een jeugdige en/of volwassene binnen een gezin nodig heeft. Ook is het belangrijk de cliënt te betrekken bij beslissingen en hen daarin een stem te geven. Het is de

verantwoordelijkheid van de gemeente Venlo in samenwerking met zorgaanbieders om de zorg zodanig te organiseren dat het lokale netwerk voldoende is toegerust om complexe en risicovolle casuïstiek op een verantwoorde wijze op te pakken.

Aanbevelingen in het kort

Thema: Maatregelen voor herstel directe veiligheid

1. Zorg voor een adequate en volledige overdracht vanuit Veilig Thuis, wat inhoudt dat naast mondeling contact ook een schriftelijke overdracht (inclusief Veiligheidsvoorwaarden) en een huisbezoek gezamenlijk plaatsvindt.
2. Zorg voor een gedeelde visie op veiligheid. Zorg dat een gezamenlijk veiligheidsplan wordt opgesteld en dit veiligheidsplan met de gemaakte afspraken gedeeld wordt met het gezin betrokken professionals.

Thema: Passende hulp voor herstel van veiligheid op langere termijn en vermindering van kans op herhaling

3. Bevorder de uitgangspunten en uitvoering van 1G1P1R. Zorg voor een integraal plan zodat met cliënten en betrokken organisaties een gezamenlijke probleemanalyse ontstaat en samenhangende hulp wordt geboden.
4. Leg informatie op alle leefgebieden vast en deel deze informatie tussen betrokken professionals zodat achterliggende problematiek, patronen en eventuele risico's snel zichtbaar worden en samenhangende en passende hulp tot stand kan komen. Maak formele afspraken over de invulling en uitvoering van casus- en procesregie.

Thema: Evaluatie van werkzame elementen

5. Zorg voor formele werkafspraken rondom overdracht, regie en het delen van informatie zodat er ketensamenwerking ontstaat.
6. Neem als gemeente Venlo regie in het evalueren op zowel casus-, organisatie als netwerkniveau om de kwaliteit te verbeteren.

Verbeterplan

De gemeente Venlo maakt dankbaar gebruik van de verbetervoorstellen die in het rapport "Het lokale netwerk na Veilig Thuis" aan de gemeente Venlo zijn gedaan en nemen deze zeker ter harte. Ze helpen ons beter regie te voeren op de doorontwikkeling van in gang gezette processen rondom complexe en risicovolle casussen.

In 2018 is het landelijke programma "Geweld hoort nergens thuis" gelanceerd. Dit landelijke programma is de basis voor de regionale visie (Noord- en Midden-Limburg) "Geweld hoort nergens thuis" voor de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling, die in nauwe samenwerking met gemeenten en andere ketenpartners is geschreven. Het is de bedoeling dat de regiovisie in januari 2020 ter vaststelling aan de gemeenteraad van Venlo aangeboden wordt. Wij zijn voornemens de 3 actielijnen: eerder en beter in beeld, stoppen en duurzaam oplossen, aandacht voor specifieke groepen te volgen. Daarnaast zijn er samen met ketenpartners 5 prioriteiten bepaald, waarvan het versterken van de ketenaanpak er één is. Specifiek aandachtspunt is het gezamenlijk werken vanuit dezelfde visie.

Gezamenlijke visie

We gaan werken op basis van de visie “Eerst samenwerken voor veiligheid, dan samenwerken voor risicogestuurde zorg”. In deze visie wordt uitgegaan van vijf fasen in het aanbieden van zorg:

1. Werken aan directe veiligheid met een veiligheidsplan;
2. Werken aan stabiele veiligheid met een hulpverleningsplan voor risicogestuurde zorg;
3. Werken aan herstel van de ontwikkeling van de individuele gezinsleden met herstelplannen voor trauma-geïnformeerde en herstelgerichte zorg;
4. Werken aan stabilisatie door het evalueren en bijstellen van eerder gestelde doelen;
5. Werken aan het leren omgaan met terugval met een toekomstplan.

Kern van de visie is dat samenwerking voorop staat en dat die in de eerste plaats gericht moet zijn op het werken aan directe veiligheid en pas daarna gericht kan worden op het aanpakken van de oorzaken die ten grondslag liggen aan de onveiligheid. In deze aanpak wordt de langdurige borging van veiligheid expliciet meegenomen.

Om de hele keten te laten werken conform bovengenoemde visie, organiseren de gemeenten in Noord- en Midden-Limburg op 7 november 2019 een inspiratiesessie onder leiding van de grondleggers Vogtlander & Van Arum van de visie “Eerst samenwerken voor veiligheid, dan samenwerken voor risicogestuurde zorg”.

Regionaal Noord- en Midden-Limburg en Veilig Thuis

Met de regiogemeenten en Veilig Thuis is afgesproken dat daar waar de verbetervoorstellen de gehele regio raken, of de regio baat kan hebben bij hernieuwde afspraken, we deze ook op dit niveau oppakken. Belangrijk is om op basis van de visie ook 1 taal te spreken en te komen tot transparante samenwerkingsafspraken. Na de inspiratiesessie op 7 november gaat de regionale werkgroep aan de slag met wat er lokaal nodig is om de visie te implementeren.

Lokaal Venlo

Voor invulling van de verbeteringen lokaal Venlo gaan we een “Leertafel doorontwikkeling lokale netwerk na Veilig Thuis inrichten”. Deze leertafel bestaat uit minimaal de betrokkenen bij het onderzoek van Toezicht Sociaal Domein, zoals vermeld staat in de rapportage Toezicht Sociaal Domein.

Deze groep wordt uitgebreid met meer relevante ketenpartners, zoals bijvoorbeeld andere onderwijspartners en politie (wijkagent). In de eerste bijeenkomsten vanaf oktober/ november 2019 wordt bekeken of de vertegenwoordiging in de leertafel voldoende geborgd is en wordt gezamenlijk een uitvoeringsplan voor de doorontwikkeling beschreven. Dit mede gebruik makend van good-practices elders in het land. In het uitvoeringsplan wordt tevens opgenomen hoe de doorontwikkeling gemonitord wordt, worden er evaluatiemomenten ingebouwd op casus- en procesniveau, zodat ervarend leren in de keten wordt toegepast. Met ingang van 2020 vindt hierover jaarlijks verslaglegging aan het college van BenW plaats.

Thema: Maatregelen voor herstel directe veiligheid

In de samenwerkingsafspraken tussen Veilig Thuis en het lokale netwerk is opgenomen dat de feitelijke informatie die nodig is voor het inzetten van een passende interventie, niet alleen mondeling, maar ook schriftelijk of digitaal wordt overgedragen. Een schriftelijke overdracht is nodig zodat helder is dat Veilig Thuis onderzoek heeft gedaan en er geen informatie verloren gaat in het hulpverleningsproces. Gemeente Venlo erkent het belang hiervan en scherpt de eerder gemaakte afspraken in samenwerking met Veilig Thuis aan. De warme overdracht bestaat structureel uit een gezamenlijk huisbezoek, waarbij de schriftelijke overdracht wordt besproken met de cliënt. De regievoerder legt de gemaakte veiligheidsdoelen/-afspraken vast en koppelt deze schriftelijk terug aan VT en cliënt, en deelt deze met belangrijke betrokken professionals, zoals onderwijs en jeugdgezondheidszorg.

Om tot een gezamenlijke risicotaxatie te komen op veiligheid is het nodig om vanuit dezelfde, gedeelde visie te werken. Het visiedocument van Vogtlander & van Arum (2016) waarin het belang van risico gestuurde zorg onderschreven wordt, is hierin leidend.

De regiehouder in het betreffende gezin is ervoor verantwoordelijk dat alle betrokken partijen op eenzelfde manier op de hoogte gebracht worden van de gemaakte afspraken. Binnen de gemeente Venlo betekent dit dat het betrokken wijkteamlid de gemaakte veiligheidsplannen en -afspraken op papier zet en verspreid. Het borgen van de regisseursrol van het wijkteam (plus) wordt in het proces nader omschreven.

- Iedereen werkt volgens dezelfde visie;
- Professionals spreken met het gezin én onderling dezelfde taal;
- Veiligheid staat voorop;
- Zorg wordt zodanig ingezet dat risico's op onveiligheid zo veel mogelijk afnemen.

Wat	Hoe	Wie	Wanneer
Vaststellen regiovisie "Geweld hoort nergens thuis. Aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling	Visie tot stand gekomen met regiogemeenten Noord- en Midden-Limburg en ketenpartners.	Gemeenteraad Venlo	Jan 2020
Bekendheid geven aan en draagvlak creëren voor de visie "Eerst samenwerken voor veiligheid, dan samenwerken voor risicogestuurde zorg".	Inspiratiesessies voor gemeenten en ketenpartners onder leiding van de grondleggers van de visie.	Gemeenten in Noord- en Midden Limburg en alle relevante ketenpartners	7 nov 2019
Bij de overdracht wordt de benodigde informatie overgedragen vanuit Veilig Thuis	Er wordt een uniform format ontwikkeld voor de regio Noord- en Midden- Limburg. Digitale/ schriftelijke overdracht	Gemeenten beleid en uitvoering, gedragswetenschapper	Start 24 sept 2019 in regionale werk-

naar de professional (conform de regionale samenwerkingsafspraken).	<p>bevat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uitkomst onderzoek; • Overzicht van de betrokken hulpverlening; • Overzicht van de gemaakte afspraken incl. Veiligheidsvoorwaarden. <p>Aanscherpen bestaande afspraken Regionale werkgroep i.s.m. Veilig Thuis.</p>	<p>Veilig Thuis, Raad voor Kinderbescherming, gedragswetenschapper Bureau Jeugdzorg</p> <p>Betrokkenen onderzoek TSD</p>	<p>groep Gereed Q1 2020</p>
Leertafel doorontwikkeling Lokale netwerk na Veilig Thuis	<p>Start leertafel met minimaal betrokkenen onderzoek TSD.</p> <p>Warme overdracht bestaat structureel uit gezamenlijk huisbezoek.</p> <p>Regievoering ligt bij gemeente.</p> <p>Tijdens het gehele traject ligt de focus op de veiligheidsvoorwaarden die vastgelegd zijn in het veiligheidsdocument.</p> <p>Communicatie hernieuwde afspraken met betrokkenen in de uitvoering</p> <p>Monitoring doorontwikkeling, evaluatiemomenten inbouwen, casussen evalueren en uitvoering hier expliciet in meenemen, ervaren leren Borging langere termijn dmv jaarlijkse verslaglegging aan college van BenW</p>	<p>Betrokkenen onderzoek TSD</p> <p>VT en Wijkteam+/ buurteam</p> <p>Wijkteam +</p> <p>Regievoerder wijkteam+</p> <p>Gemeente</p> <p>Gemeente</p>	<p>Start nov/dec 2019</p> <p>Doorlopend</p>
	<p>Wijkgerichte, intersectorale scholing aandachtfunctionarissen door VT</p>	<p>Projectleider GHNT ism betrokken partners</p>	<p>1^e kwartaal 2020</p>

Thema: Passende hulp voor herstel van veiligheid op langere termijn en vermindering van kans op herhaling

De professional biedt zorg en ondersteuning via het principe van 1 gezin/huishouden, 1 plan en 1 regisseur. Het plan is opgesteld samen met het gezin (en jeugdige) of huishouden. De professional voert hierbij de regie zodat er samenhang is in de aangeboden hulp. De informatie uit de zelfredzaamheidsmatrix is terug te vinden in dit plan. Ook de veiligheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Alle tussentijdse ontwikkelingen en gemaakte afspraken worden in dit plan genoteerd door de regiehouder en gedeeld met alle betrokkenen. Er wordt voortdurend gereflecteerd op de veiligheidsvoorwaarden en op de leefgebieden vanuit de ZelfRedzaamheidsMatrix (ZRM). De, in het hulpverleningsproces ingezette werkwijze RTO (ronde tafel overleggen), wordt versterkt en uitgediept. Aandachtspunten hierbij zijn het uitnodigen van alle relevante partners, dat er focus is op de veiligheidsvoorwaarden, de regievoerder noteert de gemaakte afspraken in het gezinsplan en is verantwoordelijk voor verspreiding onder de deelnemers. Cliënten zijn altijd bij het RTO aanwezig, tenzij dit om gegronde redenen niet mogelijk is. Tijdens het RTO is er nog meer alertheid op het betrekken van de cliënten bij het gesprek. Dit betekent soms een aanpassing van taal en tempo en vereist te komen tot concrete afspraken.

Toezicht Sociaal Domein noemt de aanpak 1G1P1R van Zuid-Limburg als good-practice. In het 4^e kwartaal 2019 plannen wij een werkbezoek aan deze regio. Regionale ambitie is om tot een gezamenlijk groeidocument te komen waarin elke ketenpartner bij betrokkenheid aanpassingen kan doorvoeren in samenwerking met het cliëntsysteem.

De eerder genoemde regionale werkgroep hoopt de voorbereidingen in oktober af te ronden, zodat dit in het 4^e kwartaal in 2019 regionaal geïmplementeerd kan worden. Veilig Thuis zal dan ook de afsluitingsbrief in hun werkwijze opnemen.

De regievoerder deelt informatie met ander betrokken partijen, ook bij verwijzing naar zorgaanbieders. De houding van de medewerker van de gemeente Venlo is “wij delen informatie in het belang van”, met medeweten van de cliënt.

- We werken volgens 1 gezin, 1 plan, 1 regisseur;
- Het plan komt zo veel als mogelijk mét het gezin tot stand
- De regisseur heeft ten alle tijden zicht op de actuele situatie binnen het gezin en onderhoudt contact met de betrokken professionals.

Wat	Hoe	Wie	Wanneer
1G1P1R	Werkbezoek aan Zuid-Limburg inzake voorgestelde good-practice door TSD	Afvaardiging gemeente Beesel en Venlo	Nov 2019
	Lokale vertaling 1G1P1R in werkprocessen	Gemeente (procescoördinator, teamleiders wijkteams e.a.)	Start 1 ^e kwartaal 2020
	Digitale mogelijkheden onderzoeken, zodat organisatie overstijgend met	Afvaardiging gemeente Beesel en gemeente Venlo	1 ^e kwartaal 2020

	het plan gewerkt kan worden.		
Formele afspraken maken over casus en procesregie	Verdiepen visie en begrip regievoering Afspraken over op- en afschaling van complexe casuïstiek	Deelnemers Leertafel	1 ^e kwartaal 2020
Communicatie	Communicatie hernieuwde afspraken met betrokkenen in de uitvoering	Gemeente	Doorlopen d

Thema: Evaluatie van werkzame elementen

Ten aanzien van evaluatie van casuïstiek en de vastlegging hiervan dienen standaard afspraken gemaakt te worden.

Gemeente Venlo hanteert samenwerkings- en uitvoeringsafspraken op organisatie- en netwerkniveau. Deze afspraken zijn echter niet bij iedereen bekend. Het is noodzakelijk dat deze afspraken herzien, aangescherpt en duurzaam geïmplementeerd worden.

- Samenwerkingsafspraken, rollen en verantwoordelijkheden zijn duidelijk voor alle partijen
- Werkzame elementen worden geborgd en tussentijdse bijstelling is mogelijk waar nodig
- We kunnen anticiperen op trends en ontwikkelingen

Wat	Hoe	Wie	Wanneer
Evaluatie vindt plaats met cliënten en netwerk in 1G1P <ul style="list-style-type: none"> • Vergelijking tussen startsituatie en huidige situatie mbt veiligheidsrisico's/ ontwikkelingsbedreiging 	Evaluaties vinden standaard op casusniveau plaats adhv gestelde doelen	Regievoerder	Start 1 ^e kwartaal 2020
Instellingen dienen systematisch resultaten en knelpunten in beeld te brengen	Formuleren van formele samenwerking en uitvoeringsafspraken	Leertafel	Start 1 ^e kwartaal 2020
Leertafel	Implementeren van de samenwerking- en uitvoeringsafspraken	Gemeente Venlo	Start 1 ^e kwartaal 2020

Voortgang

De inrichting van het lokale netwerk na Veilig Thuis is, rekening houdend met nieuwe trends en ontwikkelingen én wijziging van wet- en regelgeving, ons inziens een continue proces van doorontwikkeling.

Over een jaar komt het Toezicht Sociaal Domein meekijken naar de ingezette acties en evalueert samen met ons of de zorg aan kwetsbare gezinnen daadwerkelijk verbeterd is. Voor de gemeente Venlo een natuurlijk moment om met regiogemeenten en ketenpartners te evalueren op het doorontwikkel-proces en een rapportage op te stellen t.b.v. TSD. Zoals reeds eerder gesteld, wordt vervolgens jaarlijks een rapportage opgesteld ten behoeve van het college van BenW.

Wat	Hoe	Wie	Wanneer
Tussenevaluatie proces doorontwikkeling Lokale netwerk na Veilig Thuis	Rapportage t.b.v. TSD	Regiogemeente n en lokaal gemeente Venlo leertafel	2 ^e kwartaal 2020